

VE beleidsplan 2021

Inleiding

In dit beleidsplan staat beschreven hoe Voorschoolse educatie (VE) in de praktijk wordt aangeboden binnen Kinderopvang Simba en peuteropvang de Kabouters. We spreken hier over VE waarbij het binnen de opvang gaat om voorschoolse educatie. Het gaat hierbij om het aanbieden van een VVE programma en overige ontwikkelingsgerichte activiteiten. Dit beleidsplan wordt jaarlijks geëvalueerd en waar nodig aangepast. Bij de evaluatie en mogelijke aanpassing van het beleidsplan wordt meegenomen: (mogelijk) nieuwe kwaliteitseisen, afspraken vanuit het gemeentelijk overleg onderwijsachterstandenbeleid, de dagelijkse praktijk en de stand van zaken binnen het opleidingsplan.

Wat is VE?

Voorschoolse educatie (VE) richt zich voornamelijk op peuters vanaf 2 jaar met een taalachterstand of Nederlands als tweede taal. Kinderen met een VVE verklaring binnen de opvang hebben net dat stukje extra begeleiding nodig om een eventuele ontwikkelingsachterstand bij te werken voordat ze naar de basisschool gaan. Dit kan zijn door het stimuleren van het spreken van de Nederlandse taal, het vergroten van de woordenschat of het stimuleren van de taal- en spraakontwikkeling in het algemeen. Ook kunnen we extra ondersteuning bieden op het gebied van sociaal emotionele ontwikkeling. Een goede basis zorgt er voor dat het kind straks goed mee kan komen op de basisschool.

De voorschoolse educatie wordt binnen de kinderopvang aangeboden met behulp van een VVE programma; binnen Simba en de Kabouters werken we met 'Uk en Puk'. Bij dit educatieve programma wordt de algehele ontwikkeling van het jonge kind gestimuleerd. Het VVE programma biedt een gestructureerde en didactische aanpak om de ontwikkelingsstimulering in de praktijk zo effectief mogelijk aan te bieden.

Binnen onze opvang locaties wordt er organisatiebreed gewerkt met het VVE programma Uk & Puk. De volgende groepen zijn VE groep:

Locatie Zilvermeeuw	Simba DO - dreumes- en 3plus groep
Locatie Blinkerd	Simba dagopvang- en peuteropvang- 0-4 groep en peutergroep
Locatie Veiling	Simba DO – peutergroep
Locatie Zeester	Simba DO – 0-4 groep Peuteropvang de Kabouters – de Zeeleeuwen en Zeeschelpen
Locatie Nieuwe Weg	Peuteropvang de Kabouters - locatie/groep Hummeloord

De voorschoolse educatie richt zich op meerdere ontwikkelingsgebieden tegelijkertijd. Kinderen zijn bezig met tekenen, zingen, doen spelletjes, spelen buiten, luisteren naar verhalen en praten hierover met elkaar.

De volgende ontwikkelingsgebieden krijgen aandacht binnen de voorschoolse educatie:

- Taalontwikkeling: hierbij gaat het bijvoorbeeld om het vergroten van de woordenschat.
- Beginnende rekenvaardigheid: het leren tellen, leren meten en de oriëntatie in ruimte en tijd.
- Motorische ontwikkeling: er is aandacht voor het ontwikkelen van grove en fijne motoriek.
- Sociaal-emotionele ontwikkeling: het stimuleren van zelfstandigheid, zelfvertrouwen en het samen spelen en werken.

Voor wie is VE?

Binnen de Gemeente Westland komen kinderen vanaf 18 maanden in aanmerking voor een VVE verklaring wanneer zij voldoen aan één van onderstaande criteria:

1. taalontwikkelingsachterstand;
2. thuistaal geen Nederlands;
3. (taal) ontwikkelingsarme thuissituatie (bijvoorbeeld: ouders zonder baan, weinig interesse in het kind of geen middelen om in het kind te kunnen investeren zoals sport.);
4. sociaal-emotionele omstandigheden (omgaan met gevoelens) en Medische problematiek (bijvoorbeeld: slecht gehoor) met risico op taalontwikkelingsachterstand;

Hoe krijgt een kind een VVE verklaring?

- Rechtstreeks vanuit JGZ (consultatiebureau) omdat het voldoet aan één van de 4 criteria.
- Vanuit het JGZ nadat ouders hiernaar doorverwezen zijn door de onze opvang omdat wij denken dat aan één van de 4 criteria wordt voldaan.

Wanneer er doelgroepkinderen met een VE verklaring op de groep zitten dan wordt er gekeken waar de ontwikkelbehoefte van deze kinderen ligt. De pedagogisch medewerkers bieden bij deze kinderen de standaard activiteiten aan waarin extra gelet wordt op de ontwikkelbehoefte. Ook kan het zijn dat er extra activiteiten aan worden geboden waarbij het specifieke ontwikkeldoel centraal staat. Dit kan bijvoorbeeld zijn op het gebied van taal of sociaal-emotionele ontwikkeling.

Gericht op de totale ontwikkeling

Voorschoolse educatie is niet alleen gericht op ontwikkelingsachterstanden, maar op de totale ontwikkeling van kinderen ter voorbereiding op de basisschool. De SLO-doelen (Stichting Leerplan Ontwikkeling) van het basisonderwijs zijn in de activiteiten verwerkt.

Binnen Simba en de Kabouters wordt het VVE-programma aangeboden aan alle kinderen van 2-4 jaar. Aan doelgroepkinderen (kinderen met opvallend gedrag/ontwikkeling of een VVE indicatie) extra begeleiding gegeven om de ontwikkeling te stimuleren.

We kiezen er bewust voor om de activiteiten aan te bieden in een mix van doelgroepkinderen en niet-doelgroepkinderen. De (extra) aandacht op het gebied van taal- en sociale ontwikkeling is goed voor alle kinderen en gebleken is dat kinderen in een 'mix-groep' veel van elkaar kunnen leren.

Het VE-beleid van Simba bestaat uit:

- het aanbieden van een VVE-programma door gekwalificeerd personeel;
- het aanbieden van activiteiten binnen de kinderopvang gericht op het stimuleren van de ontwikkelingsdomeinen taal, rekenen, motoriek, en de sociaal-emotionele ontwikkeling;
- een aanbod van 16 uur VE per week aan voor doelgroepkinderen;
- samenwerking met de JGZ;
- samenwerking met het basisonderwijs;
- het stimuleren van een doorgaande leerlijn door middel van een papieren of een persoonlijke overdracht bij het overgaan naar de basisschool;
- indien nodig inschakelen van externe expertise; integrale vroeghulp, Sociaal kernteam, Sterk op school
- opleiden en bijscholen van personeel
- vergroten van ouderbetrokkenheid (bij het VVE programma);
- het doorverwijzen/stimuleren van ouders van doelgroepkinderen naar taalonderwijs;

Kansen creëren en kansen grijpen

VE is binnen de opvang een continue proces. Het grootste gedeelte van de dag wordt er ontwikkelingsstimulerend gewerkt. Er zijn vaste momenten in de dag dat er VE activiteiten worden aangeboden. Dit zijn momenten tijdens het kringmoment, aan tafel en/of in de kring wordt er dagelijks voorgelezen (het themaboek van Uk & Puk komt dagelijks aan bod) en zowel 's ochtends als 's middags is er een activiteitenmoment.

Kansen creëren en kansen grijpen

Naast deze standaard activiteiten zijn de pedagogisch medewerkers getraind om gedurende de dag kansrijke momenten te creëren en te grijpen. Dit houdt in dat er kansen worden gecreëerd om de ontwikkeling te stimuleren maar ook worden er kansen gegrepen waar een kind zelf mee komt. Een voorbeeld bij het creëren en grijpen van kansen kan een activiteit zijn waarbij kinderen ervaren wat warm en koud is aan de hand van ijsblokjes en warme kleding (kans creëren). Deze kans wordt door de pedagogisch medewerker bewust aangeboden. Kansen grijpen gebeurt binnen onze opvang oneindig veel in een dag. Een voorbeeld kan zijn wanneer een kind buiten ziet dat het sneeuwt. De pedagogisch medewerker speelt hier op in door met het kind naar buiten te kijken. Misschien zien de andere kinderen het ook? Vanuit deze beleving wordt er gesproken over het weer, er worden ervaringen gedeeld en er worden woorden benoemd die hierbij aansluiten. Ook kan het zijn dat de pedagogisch medewerker vervolgens een activiteit aanbiedt welke hierbij aansluit (kansen creëren).

Binnen de dagopvang zijn er veel verzorgingsmomenten (verschonen, tafelmoment en aankleden). Ook deze momenten worden bewust gebruikt als kansrijke momenten. Tijdens deze momenten worden de kinderen gestimuleerd in hun ontwikkeling door vragen stellen en gesprekjes die gevoerd worden. Op deze momenten wordt er ingespeeld op wat er bij het kind speelt. Is het thema bijvoorbeeld 'Wat heb jij aan vandaag?' dan kijkt de pedagogisch medewerker of zij hier tijdens een verzorgingsmoment op in kan spelen. Heeft het kind bijvoorbeeld een nieuwe broek aan? En wat voor kledingstukken zijn we op dat moment nog meer? Of welke kleur is zijn shirt vandaag?

Samenvattend is ons VE aanbod een continue proces met vaste VE momenten welke dagelijks terugkeren en momenten waarin de ontwikkeling gestimuleerd wordt tijdens het gehele dagritme.

In grote of kleine groep of 1 op 1

Het aanbieden van voorschoolse educatie gebeurt binnen Kinderopvang Simba en peuteropvang de Kabouters (op groepen met kinderen vanaf 2 jaar) op verschillende manieren:

- aan de hele groep door het aanbod van activiteiten die aansluiten bij de gehele ontwikkeling;
- in kleine groepen activiteiten gericht op een bepaald ontwikkelingsgebied. Dit kunnen activiteiten zijn als een spel, het voorlezen van boekjes of een activiteit gericht op fijne of grove motoriek of de sociaal-emotionele ontwikkeling;
- 1 op 1 activiteiten, met name voor doelgroepkinderen. Tijdens deze activiteit wordt aandacht geschonken aan het ontwikkelingsgebied dat extra zorg nodig heeft.

Bij het aanbieden van bovenstaande activiteiten wordt door de pedagogisch medewerkers gekeken hoe de groepssamenstelling in elkaar zit. Zo worden VVE kinderen en kinderen waarbij de ontwikkeling goed verloopt gemixt in een groep. Op deze manier stimuleren we de zone van de naaste ontwikkeling. Hierbij kijken we eerst wat een kind zelfstandig kan, dit noemen we de actuele ontwikkeling. Waar een kind hulp bij nodig heeft is de naaste ontwikkeling en het gebied ertussen is de zone van de naaste ontwikkeling. We bieden activiteiten aan wat een kind nog niet zelfstandig kan maar wel wanneer een pedagogisch medewerker er ondersteuning bij geeft.

Kindbespreking

Tijdens de groepsbesprekingen worden de opvallende kinderen besproken. De pedagogisch coach begeleidt de pedagogisch medewerkers op de groep bij het aanbieden van VE aan kinderen met een VVE verklaring.

Minimaal twee keer per jaar worden er door de pedagogisch coach en pedagogisch medewerkers van de groep gesprekken gevoerd met het consultatiebureau. Tijdens deze gesprekken worden de kinderen besproken en wordt er gekeken hoe de ontwikkelingsgroei eruit ziet en welke kinderen eventueel in aanmerking komen voor een VVE verklaring.

De pedagogisch coach ondersteunt de pedagogisch medewerkers met behulp van ontwikkelgesprekken, groepsconsultaties, VIB etc.

Ontwikkelingsstimulering vanuit Uk & Puk

Spraak- en taalontwikkeling

Om de spraak- en taalontwikkeling te stimuleren vanuit Uk & Puk wordt er gewerkt aan de volgende aspecten:

Taalinhoud – het leren van nieuwe woorden in een betekenisvolle context. Vanuit het programma werken we met de woordenlijsten en woordkaarten. Als eerst worden de woorden geselecteerd, vervolgens verduidelijkt, er wordt meerdere malen mee geoefend en gecontroleerd of de kinderen de woorden beheersen.

Communicatie – de pedagogisch medewerkster verwoordt wat de kinderen doen en ervaren. Daarbij stimuleren zij de interactie door open en prikkelende vragen te stellen. De activiteiten van Puk zijn zodanig opgezet dat er veel gelegenheid is tot interactie en communicatie.

Taalvorm – door een rijk taalaanbod, het voorlezen van boekjes en het zingen van liedjes leren kinderen de regels van de taal.

Taalruimte – door kinderen te tijd te geven om te reageren, kan de pedagogisch medewerker hem stimuleren eenvoudige problemen zelf op te lossen. Door hen ruimte te geven om na te denken. Door even af te wachten wordt aan het kind de gelegenheid gegeven om zelf over iets na te denken voor het een antwoord geeft.

Voorlezen – binnen ieder thema staat een voorleesverhaal centraal. Daarnaast worden er iedere dag boekjes voorgelezen en is er de mogelijkheid voor de kinderen om zelfstandig boekjes te lezen.

Sociaal- emotionele ontwikkeling

Kinderen leren omgaan met zichzelf en de ander. Hierbij leren ze wat hun eigen en andermans gevoelens zijn.

Er wordt hierbij gewerkt vanuit een gevoel van veiligheid. Vanuit hier kan het kind rekenen op de steun van de pedagogisch medewerker en zich verder ontwikkelen. Dit gebeurt door activiteiten in een kleine en grote groep uit te voeren.

Motorische ontwikkeling

Sensomotorische ontwikkeling – hierbij wordt de ontwikkeling van de zintuigen en de motoriek gestimuleerd. Door te doen en tegelijkertijd waar te nemen leert een kind de wereld om zich heen kennen.

Grote motoriek – de grote spiergroep wordt gestimuleerd door kinderen voldoende bewegingsvrijheid te geven. Groot motorisch spel komt dagelijks binnen het dagritme aan bod.

Fijne motoriek – de fijne motoriek wordt gestimuleerd door verschillende activiteiten, denkend aan bijvoorbeeld knippen, tekenen en verven. We stimuleren hiermee de ontwikkeling van de arm-handfunctie.

Lichaamsbesef – er worden vanuit het VVE programma regelmatig activiteiten uitgevoerd waarbij het eigen lichaam centraal staat. Bijvoorbeeld het benoemen van de lichaamsdelen of elkaar nadoen.

Rekenprikkel

Meten – spelenderwijs maken kinderen kennis met het begrip 'meten'. Zo kijken ze bijvoorbeeld of een reus op een kabouterstoel past en of een dik boek in een kleine tas past. Hierbij worden verschillende eigenschappen benoemd zoals groot en klein, zwaar en licht en koud en warm.

Ruimtelijke oriëntatie – in meerdere activiteiten wordt gewerkt aan ruimtelijke oriëntatie. Het begint bij lichaamsbesef, vervolgens wordt de groepsruimte verkend en worden er verstopt spelletjes gedaan. Zo praten de kinderen ook met elkaar over waar bepaalde spullen staan of waar ze terecht komen.

Ontluikende gecijferdheid – de kinderen maken kennis met de telrij en het tellen. De nadruk ligt hierbij op het kennis maken met. Het werkelijke tellen wordt pas in de kleuterperiode geleerd.

Overzicht ontwikkelingsgerichte activiteiten per leeftijdscategorie

2-4 jaar	
Taalontwikkeling (1) <ul style="list-style-type: none"> • (interactief) voorlezen • liedjes zingen passend bij de dagrituelen ('smakelijk eten', 'opruimen', 'welke dag is het vandaag?', 'Goedemorgen ... , leuk je weer te zien'). • 's ochtends in de 'kring' • afsluitmoment (bijvoorbeeld Puk naar bed) • 's middags activiteit als "Uk en Puk" of spelletjes in de kring • interactie tussen kind en pm'er • taal(dans) <p>Op de groepen wordt er met het VVE programma Uk en Puk gewerkt. Tijdens een thema werken we met woordkaarten om de woordenschat te vergroten.</p>	Rekenen (beginnende gecijferdheid) (2) <ul style="list-style-type: none"> • Een start maken met het aanbieden van leren tellen • Kinderen bewust maken van het feit dat ze bijvoorbeeld twee schoenen hebben, twee handen enz. • Schoenen pakken (twee) • Bij het brood kiezen tussen grote en kleine stukjes • Tellen in de kring • Tijdens activiteiten worden de aspecten, groot, klein, tellen, vormen en kleuren regelmatig behandeld • De kinderen worden in contact gebracht met de basis van tijd. Zo wordt er vaak verteld": "we gaan nog 5 minuten spelen". • Bewegend leren. Dans en beweging in combinatie met begrippen (groot, klein, de kleuren, tellen etc.)
(Sensio) Motorische ontwikkeling (3) <ul style="list-style-type: none"> • buiten spelen • creatieve activiteiten • beweegkriebels • knutselen • Dansen en bewegen op muziek • Zelf de eerste boterham smeren 	Sociaal- emotionele ontwikkeling (4) <ul style="list-style-type: none"> • interactie tussen kinderen stimuleren • het leren samen spelen "samen delen samen spelen" • vrij spel binnen • buiten spelen' • activiteiten in kleine groepjes. • Aan tafel eten met de hele groep.

Bij het aanbieden van de activiteiten letten we op de volgend punten:

- De activiteiten worden bij voorkeur in kleine groepjes gedaan.
- We bevorderen zoveel mogelijk de interactie tussen de kinderen.
- We benoemen wat we doen en zeggen wat we zien.
- We gebruiken niet te (veel) eenvoudige woorden en zinsconstructies.
- We 'lokken' mondeling taalgebruik uit: stellen uitdagende, open vragen. We geven kinderen voldoende tijd om te reageren.
- We observeren de kinderen, zodat we weten wat hun ontwikkelingsniveau is.
- We zorgen dagelijks voor een gepland activiteitsaanbod, met uitdagende activiteiten die zijn afgestemd op het niveau van de groep.
- We benutten spontane situaties en routines voor activiteiten die de ontwikkeling stimuleren.
- We letten op het efficiënt laten verlopen van de 'overgangen' op een dag.

Inrichting ruimte en materialen

Simba en de Kabouters staan voor huiselijke opvang. Zoveel mogelijk proberen we een 'thuisgevoel' te creëren door speelhoekjes te maken zoals een poppenhoek, bouwhoek en leeshoek. Op die manier kunnen de kinderen zelf kiezen waar ze mee willen spelen en kan het kind zich terug trekken in een hoekje.

Kinderen hebben hun eigen interesses en wij bieden de mogelijkheid om tijdens vrij spel zelf het spelmateriaal te kiezen wat ze het leukste vinden. De groepsruimten richten we uitnodigend in, zodat de kinderen zich aangetrokken voelen om met het speelgoed te spelen. We richten de poppenhoek bijvoorbeeld zo in, dat de kinderen direct 'aan tafel' kunnen.

Op de groepen is voldoende (spel)materiaal aanwezig voor het aanbieden van VE. Zo is er op iedere groep een Puk pop aanwezig met bijpassende kledingstukken, spellen gericht op de leeftijd van de groep en de materialen die horen bij het VVE programma Uk & Puk. Dit zijn de knieboeken, het activiteitenboek en de kijkboeken. Ook richten we waar mogelijk een themahoek in gericht op het thema dat centraal staat.

Met de pop Puk ontwikkelen de kinderen zich op een speelse manier. Puk is het speelkameraadje van de kinderen op de groep. Hij maakt altijd wel iets mee wat de kinderen zullen herkennen. Hij heeft bijvoorbeeld nieuwe schoenen of is verkouden. Puk biedt troost en is een vriendje bij wie kinderen zich veilig voelen. Kinderen kunnen zich identificeren met Puk, aan hem durven ze fantasieën, ideeën, gedachten en gevoelens te vertellen. Via Puk kunnen de pedagogisch medewerkers de kinderen betrekken bij een activiteit en kunnen ze op een veilige en speelse manier interactie met de kinderen uitlokken. Puk heeft dan ook in de meeste activiteiten, die in een grote en kleine groep worden aangeboden, een actieve rol.

Samenwerking gemeente Westland

Aangetoond is dat VVE programma's het meest effectief zijn als kinderen minimaal 3, en bij voorkeur 4 dagdelen door het programma bereikt worden. Voor voorschoolse educatie geldt de (landelijke) regel dat kinderen tussen de 2,5 en 4 jaar minimaal 960 uur (16 uur per week) moeten kunnen afnemen.

Ons VE aanbod is als volgt:

Peuteropvang groepen: 40 weken per jaar, VE aanbod 4 uur per dag

Hele dagopvang groepen: 46 weken per jaar, VE aanbod 5 uur dag (VE aanbod van 9-12 uur en 15-17 uur, geen VE aanbod in de zomervakantie) (zie ook bijlage I)).

Gemeenten hebben een regierol bij het verzorgen van een goed voorschools aanbod voor alle jonge kinderen met een (taal)achterstand. Om dit aanbod te realiseren en om al deze kinderen te bereiken, maakt de gemeente afspraken met kinder- en peuteropvang. De gemeente Westland verleent subsidie voor de uitvoering van VE beleid. Naast een verlaagd tarief voor kinderen met een VVE verklaring (3^e en 4^e dagdeel gratis) is er subsidie beschikbaar voor VVE materialen, inzet van personeel, ouderparticipatie en het volgen van bepaalde trainingen.

Toeleiding naar de peuteropvang

De medewerking vanuit JGZ is van groot belang voor de toeleiding van peuters naar de peuteropvang. In het Westland hebben JGZ en peuteropvang nauw contact. JGZ registreert of een kind gebruik maakt van peuter- of dagopvang. In het geval van zorg om de ontwikkeling van kinderen adviseren zij dringend om de peuter- of dagopvang te bezoeken.

Doorgaande lijn

Het observeren van kinderen een continue proces. Als er iets opvalt aan een kind wordt dit besproken met de collega's op de groep. Naast kindbesprekingen op de groep, overleggen we tijdens de groepsbesprekingen ook over de kinderen in de groep. Eventuele bijzonderheden bespreken we met ouders.

De observatielijsten bij de Kabouters worden ingevuld bij de leeftijd van 2.3 jaar 3.0 jaar en 3.9 jaar. Bij het overgaan naar de basisschool wordt deze observatie opgestuurd naar de basisschool na toestemming van de ouders als deze met hen is besproken (dit wordt papieren of koude overdracht genoemd). Als er zorgen zijn (geweest) rond een peuter, vindt er een persoonlijke (warme) overdracht plaats. Hierin worden de handelingen en ontwikkelingen rond de peuter besproken. Indien gewenst komt de IB-er van de betreffende basisschool op locatie om de peuter te observeren.

Wanneer kinderen met vier jaar de overstap naar de basisschool maken wordt het formulier "overdracht van Simba naar de basisschool" ingevuld. Hierna volgt een papieren of persoonlijke (voorheen koude of warme overdracht genoemd) overdracht naar school.

Binnen Simba wordt de observatiemethode 'Zo doe ik, Zo beweeg ik, Zo praat ik' gebruikt (ook wel de 'Zo lijsten' genoemd). De mentor observeert de kinderen vanaf 2 jaar op de volgende momenten: 26, 32, 38 en 44 maanden.

Als er bijzonderheden worden gesignaleerd wordt de werkinstructie "Signaleren & registreren van kinderen met opvallend gedrag/ontwikkeling gevolgd.

In overleg met naaste collega's, ouders, pedagogisch coach en het consultatiebureau wordt er gekeken welk ontwikkelingsgebied extra stimulering nodig heeft. Er wordt met de pedagogisch coach gekeken welke activiteiten er op de groep worden aangeboden om de achterstand in te halen. De activiteiten die met de VVE kinderen worden gedaan worden geregistreerd (kort en bondig). Aan de hand van de observaties en de registratie van de activiteiten wordt gekeken welke groei het kind maakt of waar het blijft stil staan in de ontwikkeling.

Sterk op School

Rond de leeftijd van 3 jaar kan er contact worden gezocht met Sterk op School. Dit is een project van het Samenwerkingsverband Primair Onderwijs Westland (SPOW). Sterk op School streeft ernaar om kinderen een zo passend mogelijke plek in het onderwijs te bieden. Ieder kind dat de overstap naar de basisschool maakt gaat in principe naar het regulier basisonderwijs. Mochten er twijfels zijn of het betreffende kind regulier basisonderwijs kan volgen, of dat er extra ondersteuning nodig is, dan wordt er, in overleg met ouders, contact gezocht met Sterk op School. Zij adviseren ouders over de schoolkeuze van hun kind. Vanuit hier wordt er gekeken of het kind, tussen de 3 en 4 jaar, eventuele ondersteuning nodig heeft om een goede start te maken.

Basisscholen in Monster en Poeldijk

Monster

Montessorischool
Willemsschool
De Blinkerd
De Zeester

Poeldijk

Brede school de Westhof
De Nieuwe weg
Openbare Daltonschool Poeldijk

Thematisch werken

Gedurende het jaar wordt er gewerkt met thema's. Vanuit de trainingen van Uk & Puk wordt een themaoverzicht gemaakt waarin de thema's voor het daaropvolgende jaar zijn ingedeeld. Naast de standaard feestdagen en seizoenen wordt er elke zes weken met een ander thema van Uk & Puk gewerkt. In de dagopvang volgt na elk thema een 'stopweek' waarin het volgende thema wordt voorbereid. In deze week bieden we VE activiteiten aan die aansluiten op de belevingswereld van het kind.

Tijdens een thema wordt de gehele ontwikkeling van ieder kind gestimuleerd door middel van activiteiten. Er is een themahoek en er worden boekjes bij de bibliotheek gehaald die aansluiten bij het thema dat centraal staat, deze boeken worden zes weken lang herhaald.

Puk thema's:

Welkom Puk!

In dit thema maken de kinderen kennis met Puk, de handpop. Puk komt voor het eerst bij de opvang. Een groot deel van de kinderen zal al bekend zijn met de opvang. Zij kunnen Puk wegwijs maken in de groep. De kinderen die de opvang nog niet zo lang bezoeken, profiteren van de ervaringen van de oudere peuters. Samen met de kinderen ontdekt Puk de verschillende speelmogelijkheden in de groep. Daarbij ontdekken ze regelmatig dat spullen niet schoon zijn of niet op hun plek liggen. Het is dus tijd om schoon te maken en op te ruimen. Zo wassen de kinderen de kleren van Puk, maken ze blokken uit de bouwhoek schoon en ruimen ze op tijdens het zingen van een opruimlied.

Knuffels

Knuffelen met je knuffels, maar ook met papa en mama, met de leidster en misschien wel met andere kinderen. Bij 'knuffelen' hoort aaien met je handen en je wangen, lief zijn voor elkaar, vriendjes worden... Een groot aantal van deze dingen zullen binnen dit thema aan bod komen. De kinderen nemen hun favoriete knuffel mee naar de groep en ondernemen samen allerlei activiteiten. Zo brengen ze hun eigen knuffel naar bed in de slaapkamerhoek en helpen Puk, die ruzie heeft met een andere knuffel, om weer vriendjes te worden. Ook ontdekken de kinderen hoe verschillende soorten materialen aanvoelen tijdens de snoezel-activiteit.

Hatsjoe!

Puk is ziek. Hij is verkouden. De kinderen zorgen voor de zieke Puk, gaan op ziekenbezoek en brengen een bezoek aan de dokter. Gelukkig is Puk aan het einde van het thema weer beter. De nadruk ligt in dit thema dan ook op ziek zijn en weer gezond worden.

Hoera, een baby! (Puk & Ko)

Er is een baby geboren! Spelenderwijs komen in dit thema allerlei aspecten rondom het verzorgen van baby's aan de orde, zoals het in bad doen van de baby(pop), een flesje geven et cetera. Uiteindelijk bereiden de kinderen samen met de leidster een feest voor ter ere van de geboorte van de baby. Ze maken cadeautjes voor de baby en versieren de zaal.

Ik en mijn familie (Uk & Puk)

In het thema 'Ik en mijn familie' staat familie centraal. De kinderen ontdekken welke mensen bij hun familie horen. Ze praten over jong en oud, verschillende familieleden, verjaardagen en samen dingen doen. Zo maken de kinderen bijvoorbeeld kennis met gezelschapsspelen, doen alsof ze gaan logeren bij om, beelden ze familieleden uit en maken ze een collage met familiefoto's.

Wat heb jij aan vandaag?

In Wat heb jij aan vandaag? staat kleding centraal. De kleren van de kinderen zijn het startpunt van de activiteiten. De kinderen verkleeden zich voor een modeshow, ze kijken naar feestkleding en praten over hun kleren. Verder wordt Puk geholpen zijn koffer in te pakken om bij de kinderen te gaan logeren.

Regen

Het regent vaak. Peuters hebben daarom ervaring met regen. Ze kennen het geluid van regen en ze weten dat ze in de regen nat kunnen worden. In dit thema leren de kinderen al spelend en ontdekkend allerlei begrippen die te maken hebben met regen en ze experimenteren met (weer)geluiden.

Dit ben ik!

In dit thema staat het gezicht van de kinderen centraal. De kinderen bekijken uit welke onderdelen het gezicht bestaat en wat je met de verschillende gezichtsonderdelen kunt doen. Ze ruiken met hun neus, poetsen hun tanden, maken hun gezicht schoon en kijken afwisselend boos en blij.

Eet smakelijk!

In dit thema staat eten centraal. De kinderen proeven wat lekker smaakt en wat vies, bakken koekjes die ze vervolgens opeten, dekken de tafel in de huishoek en in de afsluitende activiteit worden de ouders uitgenodigd om allerlei lekkers van thuis mee te nemen en dat samen met de kinderen in de speelzaal op te eten.

Reuzen en kabouters

Het thema 'Reuzen en kabouters' start met een verhaal over een kabouter en een reus die samen spelen. Naar aanleiding van het verhaal gaan de kinderen aan de slag met de begrippen groot en klein. Ze ervaren zelf hoe het is om ergens te klein of te groot voor te zijn. Ze bewegen zich als een reus of een kabouter en ze vergelijken grote en kleine voorwerpen in de zaal.

Oef, wat warm!

Het warme weer in de zomer geeft aanleiding om lekker met water te spatten, ijsklontjes te maken en ijsjes te kopen in de ijscohoek. De kinderen helpen Puk af te koelen en spelen het verhaal na van Floortje, het varken dat afkoeling zoekt in het water. Ook experimenteren de kinderen met voorwerpen in het water. Welke spulletjes blijven drijven en welke zinken? Veel activiteiten vinden buiten plaats.

Ik ben Kunstenaar

Alles in dit thema staat in het teken van kunst. Het gaat om het ontdekken van kunst en de eigen creativiteit van de kinderen. Creativiteit doet een beroep op de zintuigen en bij uitvoering van een creatieve uiting doet het een beroep op de motoriek. Ook doet het een beroep op de sociaal-emotionele ontwikkeling: ik vind mooi wat ik mooi vind. Bij kunst mag dat! De kinderen verkennen materialen, kleuren en vormen.

Ouderbetrokkenheid

Ouderbetrokkenheid is een belangrijke voorwaarde voor het slagen van een VVE programma. Op verschillende manieren informeren we ouders en proberen we hen te betrekken bij een (nieuw) thema.

- Tijdens de **overdracht** brengen we ouders op de hoogte van het thema dat centraal staat en vertellen we hen welke (extra) activiteiten er zijn uitgevoerd.
- Aan het begin van een nieuw thema worden de ouders via een **themabrief** op de hoogte gesteld van het nieuwe thema. In de themabrief staan suggesties voor de ouders om activiteiten, die aansluiten bij het thema, ook thuis aan te bieden. Alle ouders van de opvang krijgen de themabrief gemaild, de doelgroepkinderen krijgen de brief op papier mee naar huis.
- Tussentijds bespreken we met ouders hoe het met (de ontwikkeling van) hun kind gaat. De mentor nodigt de ouders uit voor een **10-minuten gesprek** na het moment van observeren.
- 6 keer per jaar organiseren we **ouderbijeenkomsten** gericht op het thema dat centraal staat op de groep of een specifiek ontwikkelingsgebied.
- Elk kind heeft recht op een huisbezoek binnen drie maanden naar plaatsing. De pedagogisch medewerker, bij voorkeur de mentor, gaat thuis op bezoek om nader kennis te maken.

Deskundigheid

Pedagogisch medewerkers die werkzaam zijn op (VE) groepen beschikken, naast een beroepsopleiding voor dagopvang, over een bewijs dat met gunstig gevolg scholing is afgerond specifiek gericht op het vroegtijdig bestrijden van achterstanden bij jonge kinderen of het werken met voor- en vroegschoolse educatieprogramma's.

Daarnaast is er de overgangsregeling die de inzet van pedagogisch medewerkers mogelijk maken die bezig zijn met deze specifieke VE scholing. Deze pm'ers mogen alleen worden ingezet naast een volledig geschoolde VE beroepskracht en:

- mogen niet eerder zijn ingeschreven voor dergelijke scholing,
- moeten beschikken over de 3F taaleis
- de periode mag niet langer duren dan 3 maanden voor de aanvang van de scholing begint en maximaal twee jaar na aanvang van de scholing.

Deze regeling staat beschreven in: *Besluit van 23 januari 2019 tot wijziging van het Besluit basisvoorwaarden kwaliteit voorschoolse educatie in verband met het invoeren van een regeling voor zij-instromers in de voorschoolse educatie.*

<https://zoek.officielebekendmakingen.nl/stb-2019-34.html>

- Op een VE groep met 0-2 en 2-4 jarigen en 3 pedagogisch medewerkers, zijn minimaal 2 pm'ers in het bezit van de vereiste VVE beroepskwalificatie.
- Op het moment dat er geen VE aanbod is, hoeft niet te worden voldaan aan de VE voorwaarden (beroepskwalificatie).

VE beleid: evaluatie & nieuwe doelstellingen

Evaluatie 2020

In januari 2020 zijn we gestart met het aanbieden van 16 uur per week.

Het is door corona een heel bijzonder jaar geweest, meerdere weken zijn we gesloten geweest. Hierdoor zijn niet alle doelstellingen behaald. De trainingen zijn online of middels vervangende opdrachten doorgegaan. Ook hebben we er alles aan gedaan om de ouderbetrokkenheid zo goed mogelijk vorm te geven.

Doelstellingen 2021

In het nieuwe jaar richten we ons voor wat betreft het VE beleid op:

- Het vervolg van de Uk & Puk trainingen/opstarten nieuwe groep
- Borging/bij- en nascholing
- Vervolg informatiebijeenkomsten (*coronatijd: gesprekken buiten*)
- Vervolg huisbezoeken (*coronatijd: gesprekken buiten*)
- Inzet pedagogische coaching
- Voorbereiding op de VE coach (van start vanaf 2022)
- Ouderbijeenkomst organiseren
- Inventariseren basis aanbod spel materiaal
- Coachen bij het registreren van VE activiteiten.
- Intensiveren contact scholen/doorgaande leerlijn.
- Aandacht/coaching registratie VE activiteiten.

Opleiding en training VE

Training Uk & Puk

Binnen de organisatie werken we met het educatieve programma Uk & Puk. Het grootste deel van onze pedagogisch medewerkers heeft de training Uk & Puk gevolgd. Een aantal (nieuwe) pedagogisch medewerkers volgt de training op dit moment.

Tijdens het trainingstraject worden individueel groepsconsultaties afgenomen. De trainer van de training Uk & Puk observeert de pedagogisch medewerkers op de groep tijdens een activiteit. Dit doet zij door een stukje van de activiteit te filmen met vervolgens een verwerkingsgesprek waarbij er gekeken wordt naar de kwaliteiten van de pedagogisch medewerkers. Deze worden omgezet naar een coachingsdoel dat ingezet wordt tijdens de werkzaamheden op de groep.

Pedagogisch medewerkers op een VE groep zijn in het bezit van de kennis om ontwikkelingsachterstanden te herkennen en maken gebruik van het protocol hoe ze hierbij moeten handelen en welke vervolgacties er ondernomen worden om de achterstand te verhelpen en de ontwikkeling te stimuleren. In de praktijk worden de pedagogisch medewerkers bijgestaan door de pedagogisch coach binnen Simba. Zij begeleidt het proces op de groepen en zorgt voor continuïteit in het aanbieden van ontwikkelingsstimulering. Daarbij worden VE onderwerpen behandeld tijdens groepsbesprekingen en/of teamvergaderingen.

Inhoud basis training

Tijdens de training Uk & Puk maken de pedagogisch medewerkers kennis met het programma en weten hoe zij hiermee in de praktijk kunnen werken. De training bevat 12 trainingen gericht op het stimuleren van de brede ontwikkeling van het jonge kind:

Training 1: *Introductie van het programma Uk & Puk*

Training 2: *Planning en organisatie*

Training 3: *Vier dimensies van sociale ondersteuning*

Training 4: *Motorische en zintuiglijke ontwikkeling*

Training 5: *De speel- leeromgeving en de themahoeken*

Training 6: *Spraaktaalontwikkeling*

Training 7: *Sociaal- emotionele ontwikkeling*

Training 8: *Werken met boeken*

Training 9: *Gesprekken voeren en woordenschat ontwikkeling*

Training 10: *Observeren*

Training 11: *Ouderbetrokkenheid*

Training 12: *Rekenprikkel*

Na/bijscholing

Na het afronden van de training wordt VIB ingezet op de groep voor de borging. Daarnaast komt de trainer regelmatig op de groep langs en staan de onderwerpen vanuit de trainingen op de agenda voor de teamvergadering en de groepsbespreking.

Naast de coaching in de praktijk volgen de medewerkers 2 borgingstrainingen per jaar. deze trainingen bestaan voornamelijk uit het opfrissen van kennis en een aantal nieuwe onderwerpen die geïmplementeerd worden in de praktijk.

Hierbij volgen zij de routeplanner welke vanuit het CED is opgesteld. De trainer bepaalt welke twee trainingen er worden aangeboden.

Na 3 jaar (6 bijeenkomsten) worden de pedagogisch medewerkers opnieuw gecertificeerd. Bij Simba/De Kabouters houden we de volgende route aan om eerst de nadruk te leggen op de nieuwe trainingen en vervolgens de herhalingen aan te bieden.

Routeplanner

- A Planning en organisatie
- B Interactievaardigheden
- C Sociaal-emotionele ontwikkeling
- D Spel en hoeken
- E Buitenspel
- F Spaak-taalontwikkeling
- G Motorische en zintuiglijke ontwikkeling
- H Kunstzinnige oriëntatie A: Wat is kunst in het algemeen en wat is het cultureel erfgoed?
- I Kunstzinnige oriëntatie B: Dans, drama, muziek en creatieve verwerking
- J Puk in Peuterstappen hoofdstuk 1: Data
- K Puk in Peuterstappen hoofdstuk 2: Duiden
- L Puk in Peuterstappen hoofdstuk 3: Doelen
- M Puk in Peuterstappen hoofdstuk 4: Doen
- N Opvallend gedrag
- O Ouderbetrokkenheid

Opleidingsplan 2021

In 2021 staan de volgende trainingen gepland:

Uk en Puk borgingstrainingen 2^e helft 2021
Afhankelijk van de situatie rondom corona.

Inhoudelijke aandachtspunten

Algemeen

Invulling herstart na coronatijd.
VE in kleine groepjes gericht op de ontwikkelbehoefte.
Aandacht voor registratie.
Thema's Uk en Puk in relatie tot reguliere thema's.

Locatie Kabouters Zeester

Executieve functies., in samenwerking met leerkrachten van de kleuterklassen van basisschool de Zeester.

Locatie Hummeloord

Pedagogische coaching 'De kracht van spel'
Intensivering samenwerking/doorgaande leerlijn 3+/kleuters Nieuwe Weg

Locatie Simba Blinkerd

Intensivering samenwerking peuteropvang – kleuters.

Bijlage I: Toelichting aanbod 960 uur

Peuteropvang 40 weken open, 4 uur VE aanbod per dag

Als een kind tussen 2,5 en 4 jaar start en eindigt met 4 dagdelen per week, maakt dit in 1,5 jaar 960 uur. Een kind kan bijvoorbeeld ook bij 2,5 jaar starten met 3 dagdelen, met de 3^e verjaardag verhogen naar 4 dagdelen en bij 3,5 jaar verhogen naar 5 dagdelen per week waarmee ook een aanbod van 960 uur ontstaat.

Voorbeeld dagdelen 4 uur, opbouw van 3 naar 5

leeftijd	Dagdelen 4 uur	Uren per week	weken	uren
2,5 – 3 jaar	3	12	20	240
3 – 3,5 jaar	4	16	20	320
3,5 – 4 jaar	5	20	20	400
totaal				960

VE aanbod VE groep dagopvang

Groepen 52 weken geopend Aanbod:	Groepen 4 dagen open	Groepen 5 dagen open
VE per jaar	46 weken (niet in zomervakantie)	46 weken (niet in zomervakantie)
VE per dag	5 (9-12 en 15-17 uur)	5 (9-12 en 15-17 uur)
VE per week	20 uur	25 uur
VE per jaar	20 x 46 weken = 920 uur	25 x 46 weken = 1150
VE per half jaar	20 x 23 weken = 460 uur	25 x 23 weken = 575 uur
Aanbod tussen 2,5 en 4 jaar	1380 uur	1725 uur